

Tisztelt Képviselő-testület !

A 2022. évi adóigazgatási feladatok ellátásáról Uraiújfalu Önkormányzatánál az alábbi beszámolót terjesztem elő:

I. Jogi szabályozás áttekintése

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és határköreiről szóló 1991.évi XX.törvény 138.§. (3) bekezdés g.) pontja alapján a települési önkormányzatok képviselő-testülete a jegyző beszámoltatás útján ellenőrzi az adóztatást, míg a h.) pontja alapján tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevétel összegéről. A jogszabály előírásoknak eleget téve tájékoztatom a tisztelt Képviselő-testületet a 2022.évi helyi adóztatási tevékenységről.

Az önkormányzás fontos feladata a helyi közügyek intézése, a helyi közhatalom gyakorlása, ennek fontos forrása a helyi adók rendszere. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011.évi CLXXXIX.törvény szerint az önkormányzat kötelező feladatain túl lehetősége van, hogy önként vállalja helyi közügy önálló megoldását, amelynek finanszírozása a saját bevételek (elsősorban helyi adók) terhére lehetséges.

Az önkormányzati adóhatóság látja el a források beszedését, egyben más, az állam által ide delegált hatósági feladatokat is végez (2021.01.01. előtti gépjárműadó hátralékok, adók módjára behajtandó köztartozások beszedése). A beszedett központi adók nem illetik meg a helyi önkormányzatot.

A helyi adóztatás kereteit a helyi adókról szóló 1990.évi C.törvény (a továbbiakban Htv.), valamint az adózás rendjéről szóló 2017.évi CL.törvény (a továbbiakban: Art.) határozzák meg.

A Htv. felhatalmazása alapján az önkormányzat kizárólagos joga, hogy a törvényben meghatározott adóalanyok és adótárgyak tekintetében helyi adókat vezessen be. A Htv. és ennek felhatalmazása alapján elfogadott önkormányzati rendeletek biztosítják az adóztatás kereteit és feltételeit. Törvényi keretek közt a Képviselő-testület dönt a helyi adók bevezetéséről, az alkalmazott adómértékekről, kedvezményekről és mentességekről.

Uraiújfalu Község Önkormányzata a helyi adó jelenleg alkalmazott mértékét, a gazdálkodási követelményekhez és az adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan állapította meg a törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokat is figyelembe véve.

A rendelet megalkotásakor a helyi adópolitika alapvető célja az volt, hogy a helyi adó az önkormányzat folyamatos, állandó, stabilan előre tervezhető bevételi forrását jelentsék, ugyanakkor az adózói kört illetően méltányos, igazságos és megfizethető legyen.

A szabályozás tekintetében 2015. január 1-től jelentős változás történt, a Htv. felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete rendelettel az illetékességi területén a korábbi helyi adók mellett, települési adókat is bevezethet. Az önkormányzat az illetékességi területén rendelettel olyan települési adót, települési adókat vezethet be, amelyet, vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy azt nem terheli törvényben szabályozott közteher és a települési adónak nem lehet alanya szervezet, továbbá vállalkozó (Htv. 52.§.26.pont).

Települési adó bevezetésére önkormányzatunknál nem került sor.

A Htv. felhatalmazása alapján önkormányzatunknál a helyi iparüzési adó került bevezetésre.

Az önkormányzati adóhatóság látja el a fenti adónem mellett az átengedett központi adók körébe tartozó gépjárműadó, a talajterhelési díj, a termőföld bérbeadásából származó jövedelemadó beszedését is. Az átengedett adók önkormányzatok és a központi költségvetés közötti megosztását az adott évre vonatkozó költségvetési törvény szabályozza.

A gépjárműadóról szóló 1991.évi LXXXII.törvény 2021. január 1-től hatályos 9.§.(1) bekezdése szerint a gépjárműadóval kapcsolatos adóhatósági feladatokat az állami adó- és vámhatóság látja el. Ezen összhangban az adózás rendjéről szóló 2017.évi CL. törvény (a továbbiakban: Art.) 274/I.§.(4) bekezdése akként rendelkezik, hogy az önkormányzati adóhatósági kivetéssel állapítja meg a 2021. január 1-ét megelőző időszakra vonatkozó belföldi gépjárművek adóját.

A fenti rendelkezések értelmében tehát az állami adóhatóság 2021. január 1-től ugyan valamennyi adóhatósági feladatot ellát a gépjárműadó tekintetében, ezen időpontot megelőző időszak adókötelezettségeit azonban még az önkormányzati adóhatóság állapította meg és tartja nyilván. Ezért a települési önkormányzat gépjárműadó fizetési számlájára érkezett befizetése esetén minden esetben elengedhetetlen annak vizsgálata, hogy azt a befizető melyik adómegállapítással érintett időszakra fizette meg. Amennyiben a 2021.évet megelőző adókötelezettségről van szó, az nem túlfizetesként kerül nyilvántartásra, hanem a korábban előírt tartozással szemben kerül jóváírásra. Ezen esetben azt természetesen a központi költségvetés felé tovább kell utalni, tekintettel arra, hogy a Magyarország központi költségvetéséről szóló 202.évi XC. törvény nem tartalmaz olyan rendelkezést, ami alapján a települési önkormányzat részesedne a gépjárműadóból származó bevételből.

Ha 2021. évi gépjárműadó kötelezettség került – valóban tévesen – az önkormányzati gépjárműadó fizetési számla javára megfizetésre, abban az esetben az nem túlfizetésnek, hanem az Art. szerinti téves befizetésnek minősül. A téves befizetésre ugyanakkor az Art. 74.§.(6) bekezdése a túlfizetésekre vonatkozó rendelkezések alkalmazását rendeli alkalmazni, amikor kimondja, hogy a tévesen befizetett adó visszafizetését a túlfizetés szabályai szerint lehet visszaigényelni.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban Ávr.) 145.§. (8) bekezdése szerint a gépjárműadó fizetési számlára beszedett, a központi költségvetést megillető gépjárműadó bevételt havonta, a tárgyhónapot követő hónap 10. napjáig kell a Magyar Államkincstár által megjelölt fizetési számlára átutalni.

A gépjárműadóhoz kapcsolódó bírságból, pótlékból és végrehajtási költségből származó bevétel 100 %-a változatlanul az önkormányzat költségvetését illeti meg.

II. Az önkormányzati adóhatóság által elvégzett feladatok

Az adónyilvántartások vezetése a Magyar Államkincstár által térítésmentesen biztosított, országosan használt Application Service Providing (ASP) adó szoftver segítségével történik. Az ügyfelek tájékoztatását segíti a Magyar Államkincstár honlapján elérhető, általa üzemeltetett rendszer, amelyeken valamennyi település helyi adóira vonatkozó szabályozás megtalálható (<https://hakka.allamkincstar.gov.hu>). Emellett az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett adózók részére az E-önkormányzat portálon az önkormányzat által rendszeresített adónyomtatványok megtalálhatók (<https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap>).

Az önkormányzati adóhatóság:

- Előkészíti a helyi adók rendelet-tervezetét.
- Előkészíti az éves költségvetéshez az adóbevételi tervet.
- Ellátja negyedéves, éves zárási feladatokat, adatszolgáltatásokat.
- Elkészíti az adó bevételek teljesítéséről, az adóigazgatási feladatokról készült beszámolókat.
- Tájékoztatást készít a település lakosságát és a gazdálkodó szervezeteket érintő adójogszabályok előírásairól, változásairól, folyamatosan közzéteszi az elektronikusan és kézzel kitöltendő űrlapokat, bevallásokat és ezek kitöltéséhez szükséges segédleteket.
- Ellátja a magánszemély termőföld-bérbeadásából származó jövedelmének adójával, a talajterhelési díjjal kapcsolatos nyilvántartások vezetését, kezelését, adatbejelentések feldolgozását és elszámolását.
- Vagyoni bizonyítványt állít ki.
- Összegyűjti, rendezi a számlakivonatokat, könyveli valamennyi adónem számlaforgalmát.
- Az adóbeszedési számlák havi forgalmáról valamint az utalásokról kivonatot készít, melynek egy példányát a pénzügyesek részére átadja.
- Elvégzi az elévült tételek törlésének könyvelését.
- Gondoskodik a gépjárműadó számla havi forgalmának MÁK felé történő utalásáról, minden hónap 10-ig.
- Gondoskodik az illetékbeszedési számla forgalmának a MÁK felé történő átutalásáról minden negyedévet követő hó 10-ig.
- Ellátja a MÁK felé történő zárási és egyéb adatszolgáltatási feladatokat.
- Elvégzi a munkakörével összefüggő iktatási, irattározási feladatokat.
- Ellátja a helyi iparüzési adóval kapcsolatos nyilvántartások vezetését, kezelését, bevallások feldolgozását, kivetését és elszámolását.
- Könyveli az ügyfelek által kezdeményezett adószámlák közötti átvezetéseket és visszautalásokat.
- Ügyfél kérelmére adóigazolást állít ki.
- Adó és értékbizonyítványt állít ki a jogszabály által előírt esetekben.
- Elvégzi a helyi adók és gépjárműadó hátralékok végrehajtásával kapcsolatos feladatokat. Ennek keretében:
 - Felszólítja adózókat a tartozásuk rendezésre.
 - Megindítja a végrehajtási eljárást a felszólításra meg nem fizetett hátralékok behajtása érdekében.
 - Elvégzi az adók módjára behajtandó végrehajtásával kapcsolatos feladatokat, és azok eredményéről tájékoztatja az érdekelteket.
 - Megkeresi az OEP-et a magánszemély adózók munkahelyi adatainak lekérdezése érdekében.
 - Munkaviszonnyal rendelkező magánszemély adózók esetében megindítja a munkabérből történő letiltást.
 - A pénzintézetektől lekérdezi az adózók bankszámlaszámait.
 - Bankszámlával rendelkező adózók esetében hatósági átutalási megbízást bocsát ki a hátralék beszedése érdekében.

Ügyirat forgalom:

2022.évben iktatott ügyek száma

Ügytípus	Főszám
Adóigazolások	2
Általános adóügyek	252

Adó és értékbizonyítvány	66
Helyi iparüzési adó	209
Vagyoni bizonyítvány	1
Behajtás, hátralékkezelés	26

ÜGYTÍPUSOK LEÍRÁSA

Adóigazolások:

Az adóhatóság az adózó kérelmére adóigazolást ad ki, amellyel igazolja, hogy a kérelmezőnek adó-, bírság-, pótlék-, valamint adók módjára behajtandó köztartozás tekintetében nincs tartozása.

Adóigazolás adható ki pl. hiteligényléshez, pályázatokhoz stb.

Általános adóügyek:

Az általános adóügyeken belül kerül iktatásra:

- vagyoni igazolások
- méltányossági kérelmek
- fizetési halasztási kérelmek
- részletfizetési kérelmek
- talajterhelési díjak
- folyószámla egyeztetés kérelmek
- átvezetési, visszautalási kérelmek
- egyenlegértékesítők
- meghatalmazások
- levelezési cím változás bejelentések
- tájékoztatás, adatszolgáltatás kérések
- felszámolási, végelszámolási eljárások
- helyi jövedéki adóügyek
- adatszolgáltatások MÁK részére

Adó- és értékbizonyítvány:

Adó- és értékbizonyítvány kiállítására ügyfél kérelmére vagy hatóság megkeresésére, külön jogszabályi rendelkezés alapján van lehetőség. A kiadásra nyitva álló határidő 8 nap.

A becsült forgalmi érték meghatározása alapos előkészítést és körültekintő döntéshozatalt igényel.

Helyi iparűzési adó:

A Helyi adókról szóló 1990 évi C. törvény 2018. január 1-jétől hatályos módosításával a cégalapításhoz kapcsolódó adminisztratív feladatok csökkentése érdekében egyszerűsítette a helyi adó ügyintézését, hiszen a törvény kimondta, hogy az állami adóhatóság a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló törvény szabálya alapján a cégbíróság útján a létrejött cégről beérkezett adatokat a cég székhelye szerinti önkormányzati adóhatóság részére elektronikus úton megküldi. Mindez azt eredményezte, hogy az új cég a cégalapítás kezdeményezésével nemcsak az állami adóhatóság, hanem a székhelye szerinti önkormányzati adóhatóság felé is egyablakos rendszerben teljesítheti bejelentési kötelezettségét.

A törvény - az adózók adminisztrációs terheinek további csökkentése érdekében - az állami adóhatóság adatszolgáltatását több szempont szerint is kiterjesztette 2019. július 1-jétől.

Egyfelől az adatszolgáltatás a törvény szerint vonatkozik az egyéni vállalkozóktól és a bíróságok által nyilvántartott szervezetektől közvetve (a nyilvántartást vezető szervet keresztül) az állami adóhatósághoz érkező adatokra is, nemcsak a cégnyilvántartásban szereplő cégek adataira.

Másfelől nemcsak a bejelentkezéskor, alakuláskor, tevékenység kezdetekor beérkező adatokat adja át az állami adóhatóság a törvény szerint az adózó székhelye szerinti önkormányzati adóhatóságnak, hanem az adózó működése során megváltozó és az adó- és vámhatósághoz megküldött adatot is.

Az adatszolgáltatás kiterjed nemcsak a más szervektől, hanem az adózótól az állami adó- és vámhatósághoz érkezett adatokra is.

2019. július 1-jétől - főszabály szerint – nincs szükség az iparűzési adókötelezettséggel, idegenforgalmi adókötelezettséggel összefüggésben az állami adóhatóságnál a bejelentkezéskor rendelkezésre álló, továbbá ezen megváltozott, bejelentett adóadatok székhely szerinti önkormányzati adóhatósághoz való bejelentésére. Ezeket az információkat ugyanis az állami adóhatóság közvetlenül juttatja el a székhely szerinti önkormányzati adóhatósághoz.

A bővített adatállományt (az új, megváltozott adatokat) az állami adóhatóság naponta – elektronikus úton küldi meg az önkormányzati adóhatóságnak.

Az állami adóhatóság adatszolgáltatásában szereplő adatokról az adózó bejelentkezési, változás-bejelentés kötelezettségét az adózó székhelye szerinti önkormányzati adóhatóságnál teljesítettnek kell tekinteni.

Fenti jogszabályváltozás hatására az elmúlt két évben lényegesen több ügyirat keletkezett az adónemben.

Gépjárműadó:

A gépjármű adóztatással összefüggő feladatokat 2021.01.01-től a NAV látja el. A 2020. december 31. napjáig fennálló fizetési kötelezettséggel kapcsolatos ügyekben még az önkormányzati adóhatóság rendelkezik hatáskörrel.

Végrehajtás:

Adóbehajtás:

Az adóztatási munka legnehezebb részfeladata – az adóhiány feltárása mellett - a jogerősen kiszabott, de határidőre meg nem fizetett adóhátralékok behajtása. Valamennyi eljárás hivatalból indul.

Hátralékkezelés, végrehajtási eljárás keretében elvégzendő feladatok

- Adószámlák közötti átvezetés
- Visszatartási jog gyakorlása
- Végrehajtás munkabérre, bankszámlára
- Végrehajtás ingó és ingatlan vagyontárgyakra
- Végrehajtási eljárás felfüggesztése és szünetelése fizetési könnyítési és méltányossági kérelem esetén
- Behajthatatlan adótartozás nyilvántartása

A koronavírus járvány miatt a vállalkozások nagy része nehéz gazdasági helyzetbe került, ennek mérséklése érdekében több adózást könnyítő kormányzati rendelkezés született.

Jogorvoslat:

Az végzett munka jogszerűségét nagymértékben alátámasztja, hogy a 2022. évben adózóink jogorvoslattal nem éltek.

Felderítés, ellenőrzés:

A helyi adók esetében a bevallást elmulasztó adóalanyok felderítése és felszólítása folyamatosan történik.

Az iktatott ügyiratok számában nem jelennek meg az alábbi ellátandó feladatok:

- havi, negyedéves, éves zárasi feladatok, adatszolgáltatások,
- nyomtatványok, ügyleírások elkészítése, karbantartása, nyilvántartások kezelése, adatok aktualizálása
- a magánszemélyek egyenlegértékesítőjének kiküldéséhez szükséges adatállományok létrehozása, szűrése, befizetéshez szükséges csekkek előállítása, csomagolása
- az adókötelezettséget (bejelentési, bevallási) elmulasztó adóalanyok szűrése, hatósági nyilvántartásból történő ellenőrzése
- iktatási, irattározási, postázási feladatok ellátása könyvelési, könyvelés ellenőrzési feladatok
- telefonos ügyfél tájékoztatás
- személyes ügyfélfogadás

2022. évben az adóbevételek alakulása:

	Eredeti előirányzat	Teljesítés 2022.11.30-ig
Iparűzési adó	48.000.000 Ft	57.579.308 Ft
Késedelmi pótlék	----	38.860 Ft

Az adóhatósági beszámoló összegzése

Az önkormányzati adóhatóságnak mindent meg kell tennie az adótartozások behajtása érdekében.

Megállapítható, hogy a végrehajtási munka hosszú távon az adófizetési morál javulását eredményezheti. Csak a kitartó, folyamatos, rendszeres odafigyelést, rengeteg munkát igénylő végrehajtási tevékenységgel lehet pozitív eredményt elérni. Az is tény, hogy minden befizetési határidőt követően képződik újabb nagyságrendű lejárt tartozás, amelynek csökkentése naprakészséget, gyors reagálást, tapasztalatot és nagy munka-ráfordítást igényel. A behajtási munkafolyamat egyes időszakokban az ügyintéző leterheltsége miatt háttérbe szorul (évvárás, évvnyítás, az éves adókötelezettség megállapítása és az adózókkal való közlés, a helyi iparűzési adóbevallás határidőben történő feldolgozása).

Az adóhatósági ügyintézőre háruló feladatot - a változó jogszabályi háttérrel - napról-napra határidőben, naprakészen megoldani igen nehéz.

Igyekszünk az adóhatósági munkát a jogszabályok által körbezárt előírások és lehetőségek figyelembe vételével, az Önkormányzat Képviselő-testületének, az adózók megelégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezni.

Uraiújfalu, 2022. december 7.

Mórincz Zoltánné
adóügyi főelőadó

